

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

საქმე №ას-547-510-2017

4 მაისი,

2018 წელი

№ას-547-510-2017

დ-----ია

ქ.თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:

ბესარიონ ალავიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)
მოსამართლეები:

ეკატერინე გასიტაშვილი, პაატა ქათამაძე

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

პირველი კასატორი – გ----- დ-----ია (მოსარჩელე)

მოწინააღმდეგე მხარე – თ----- ბ-----ი, მ--- ს-----ი, გ----- ფ--
-----ა, ნ----- ნ-----ე, გ----- ფ-----აია, ე----- ნ-----ი, დ--- ქ---ია
(მოპასუხე)

თავდაპირველი თანამოპასუხეები _ გ----- ც---ე, თ----- მ-----ე, რ-----
ბ-----ი, ვ----- გ-----ე, ი--- ნ-----ი, თ--- ქ-----ე, ი--- ს-----
ე, ლ--- ბ---ია, ლ-- ჭ-----ი, შ--- მ-----ე, ნ--- მ-----ე

მეორე კასატორი – რ----- ბ-----ი (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე – გ----- დ-----ია (მოსარჩელე)

მესამე კასატორი – ვ----- გ-----ე (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე – გ----- დ-----ია (მოსარჩელე)

მეოთხე კასატორი – თ----- ქ-----ე (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე – გ----- დ-----ია (მოსარჩელე)

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 16 თებერვლის გადაწყვეტილება და ამავე პალატის 2017 წლის 23 მარტის დამატებითი გადაწყვეტილება

კასატორების მოთხოვნა: 1. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ნაწილობრივ (სარეზოლუციო ნაწილის მე-2, მე-3, მე-4 და მე-6 პუნქტები), ასევე, დამატებითი გადაწყვეტილების გაუქმება, სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების ძალაში დატოვება გადაწყვეტილების აღსრულებამდე;

2. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა;

3. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით ვ----- გ-----ის მიმართ სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა;

4. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

დავის საგანი – ვალდებულების შეუსრულებლობით მიყენებული ზიანის ანაზღაურება

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

1. მოსარჩელის მოთხოვნა და სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები:

1.1. გ----- დ-----იამ სარჩელი აღძრა სასამართლოში თ----- ბ-----ის, მ--- ს-----ის, გ----- ფ-----ას, ნ----- ნ-----ის, გ----- ფ-----აიას, ე----- ნ-----ის, დ--- ქ---იას (ამავდროულად, ზ----- ქ---იას უფლებამონაცვლე), გ----- ც---ის (ამავდროულად იბა „ვ-----ი 90/66-ის“ თავმჯდომარე), თ----- მ-----ის, რ----- ბ-----ის, ვ----- გ-----ის, ი----- ნ-----ის, თ----- ქ-----ის, ი----- ს-----ის, ლ--- ბ---იას, ლ-- ჭ-----ის, შ--- მ-----ისა და ნ--- მ-----ის მიმართ და მოითხოვა ვალდებულების შეუსრულებლობით მიყენებული მატერიალური ზიანის _ 156 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარის, იურიდიული მომსახურების ხარჯის _ 1 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარის, გადაწყვეტილების აღსრულებაზე გაწეული ხარჯის _ 2 652 ლარის, აუდიტორისათვის

გადახდილი თანხის _ 200 ლარის მოპასუხეებისათვის სოლიდარულად დაკისრება (იხ. 02.02.2015წ. საოქმო განჩინება სარჩელის ნაწილობრივ გამოხმობისა და მოთხოვნის დაზუსტების თაობაზე).

1.2. სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2008 წლის 16 ივლისის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით დადასტურდა ნარდობის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მოსარჩელის მოთხოვნის ნამდვილობა და იბა „ვ-----ი 66/90-ს“ დაევალა ქ.თბილისში, ვ-----ის ქ#66-ში (ამჟამად ნ.წ---იას ქუჩა) მდებარე საცხოვრებელი სახლის მე-5 სართულზე არსებული 163 კვ.მ ბინისა და პირველ სართულზე არსებული ავტოსადგომის გ.დ-----ისათვის საკუთრებაში გადაცემა, ამხანაგობას ასევე დაეკისრა მოსარჩელის მიერ გაწეული იურიდიული მომსახურების ხარჯის _ 1 000 აშშ დოლარისა და სააპელაციო საჩივარზე წინასწარ გადახდილი ბაჟის _ 476 ლარის მოსარჩელისათვის ანაზღაურება. კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულება აღმოჩნდა შეუძლებელი, რადგანაც მიუხედავად იმისა, რომ სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით ქონება იყო დაყადაღებული, დავის განმავლობაში ამხანაგობამ მართლსაწინააღმდეგოდ გაასხვისა იგი მესამე პირზე, ხოლო შემძენმა იგი მოგვიანებით კვლავ სხვა პირს გადასცა საკუთრებაში, გარდა ამისა, ამხანაგობის წევრებმა (მოპასუხეები) ამხანაგობის თანასაკუთრებაში არსებული ქონების ნაწილი გადაიფორმეს ინდივიდუალურ საკუთრებაში, ხოლო, ნაწილი გაასხვისეს მესამე პირებზე. ამდენად, ამხანაგობის წევრებმა ბრალეულად, არამართლობიერად დაარღვიეს სახელშეკრულებო ვალდებულება, რის შედეგადაც მოსარჩელეს მიადგა ზიანი.

2. მოპასუხეების პოზიცია:

2.1. ი----- ნ-----მა სარჩელის წინააღმდეგ წარადგინა მარტივი შესაგებელი, კერძოდ, მხარე შემოიფარგლა იმაზე მითითებით, რომ არ ეთანხმებოდა სარჩელში მითითებულ არც ერთ ფაქტობრივ გარემოებას;

2.2. არსებითი ხასიათის შედავება იქნა წარდგენილი ე----- ნ-----ის მიერ, რომელმაც აღნიშნა, რომ 2008 წლის 16 ივლისის გადაწყვეტილების მიღებისას, რომელსაც ემყარება განსახილველი სასარჩელო მოთხოვნა, ის არც მოპასუხის და არც მესამე პირის სტატუსით არ ყოფილა მიწვეული, შესაბამისად, დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს მის მიმართ პრეიუდიციული მნიშვნელობა არ შეიძლება მიენიჭოს, გარდა ამისა, მოპასუხემ ქონება შეიძინა სს „ს-----თან“ დადებული სამმხრივი შეთანხმების ფარგლებში და ამხანაგობამ წინასწარ აღიარა, რომ იგი არ ჩაერეოდა ქონების კონკრეტული ფართის განკარგვაში. გაურკვეველია მოსარჩელის პრეტენზია ყადაღადადებული

ქონების გასხვისებასთან დაკავშირებით, საქმის მასალებით ირკვევა, რომ სადავო ქონება სხვა პირის საკუთრებაში იყო აღრიცხული, შესაბამისად, ის ამხანაგობის თანასაკუთრების საგანს აღარ წარმოადგენდა და მესაკუთრეს შეეძლო, გაესხვისებინა კიდევ, ამხანაგობის თავმჯდომარე სხვისი ქონების გასხვისებაზე პასუხისმგებელი მხოლოდ მაშინ შეიძლებოდა ყოფილიყო, თუკი მის სახელზე გაცემული იქნებოდა მინდობილობა. გარდა ამისა, გასათვალისწინებელია, რომ საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ არ დააკმაყოფილა გ----- დ-----ის მოთხოვნა გადაწყვეტილების აღსრულების წესისა და საშუალების შეცვლის გზით წინამდებარე სარჩელის მოპასუხეებისათვის ქონების ღირებულების დაკისრების თაობაზე. შესაგებლით სადავოდაა გამხდარი ასევე ზიანის მოთხოვნილი ოდენობა. ანალოგიური შინაარსის შედაკება იქნა წარდგენილი გ----- ფ-----აიას, გ----- ფ-----ას, რ----- ბ-----ის, თ----- ბ-----ის, ვ----- გ-----ისა და ნ--- მ-----ის მიერ, რომლებმაც დამატებით მიუთითეს, რომ ამხანაგობაში ინდივიდუალური საკუთრების საგანზე საკუთრება ამხანაგობასთან დადებული დამოუკიდებელი ხელშეკრულების საფუძველზე წარმოეშვათ;

2.3. მოთხოვნის განხორციელების შემაფერხებელი შესაგებელი წარადგინა მ--- ს-----მა, რომელმაც განმარტა, რომ ამხანაგობაში კონკრეტული ბინის საზღაური შეიტანა და გაწევრიანდა 2004 წელს, ამ დრომდე წარმოშობილი ურთიერთობები მისთვის უცნობია და ეს უკანასკნელი არც შეიძლება იყოს მოსარჩელის მოთხოვნაზე პასუხისმგებელი პირი. რაც შეეხება მ.ს-----ის ამხანაგობაში გაწევრიანების პერიოდს, 2004 წლისთვის გ.დ-----ა ამხანაგობის წევრად არ ფიქსირდებოდა, გარდა ამისა, მოპასუხის განმარტებით, მოსარჩელეს შეუძლია, მოთხოვნა ამხანაგობას წარუდგინოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით განსაზღვრული წესის შესაბამისად;

2.4. სარჩელის წინააღმდეგ წარდგენილი შესაგებლით მოპასუხე გ----- ნ-----ე ასევე არ დაეთანხმა მოთხოვნას იმ დასაბუთებით, რომ კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების მხარეს თავად არ წარმოადგენს, შესაბამისად, ამ გადაწყვეტილებას მის მიმართ არ აქვს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 106-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტით დადგენილი ძალა, გარდა ამისა, ამ გადაწყვეტილებით დგინდება, რომ ამხანაგობა მრავალბინიანი სახლის აშენების მიზნით შეიქმნა 1990 წელს და მოპასუხე ამ დროისათვის კერ იქნებოდა ამხანაგობის წევრი, მან ფართი შეისყიდა 2004 წლის 18 მარტს ისე, რომ ამხანაგობის წევრი არ გამხდარა, ამხანაგობის 2004 წლის 18 მარტის კრების ოქმის თანახმად, ამხანაგობიდან გავიდა ჯ.ი-----ე და მისი წილი ფართი შეიძინა

მოპასუხემ, იმ შემთხვევაში, თუკი ფართის შეძენით მოპასუხე მიჩნეული იქნება ამხანაგობის წევრად, ის მაინც არ იქნება დამფუძნებელი წევრი, შესაგებლით სადავოდაა გამხდარი ასევე მოთხოვნილი ზიანის ოდენობა;

2.5. თ----- ქ-----ის შესაგებლის თანახმად, ის არ წარმოადგენს ამხანაგობის წევრს, ამასთანავე, სააპელაციო სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება ვერ გამოდგება წინამდებარე საქმეზე მტკიცებულებად, რადგანაც სააპელაციო სასამართლოს განსჯის საგანს ხელშეკრულების სახის განსაზღვრა არ წარმოადგენდა, შესაბამისად, ხელშეკრულების სამართლებრივი ტიპის განსაზღვრა დამატებით კვალიფიკაციას საჭიროებს. მოსარჩელეს, მოპასუხესა და ამხანაგობა „ვ---- --ი 90/66-ს“ შორის არავითარი სახელშეკრულებო ურთიერთობა არ არსებობს, შესაბამისად, თ.ქ-----ე საკუთარი ქმედებით ვერც მიაყენებდა ზიანს გ.დ-----იას. არასწორია სარჩელში მითითებული გარემოება, რომ დავის საგანი იყო ყადაღადადებული, რადგანაც თბილისის კრწანისი-მთაწმინდის რაიონული სასამართლოს 2004 წლის 8 დეკემბრის განჩინებით ყადაღა დაედო ნ.ჟ---იას ქ#66-ში მდებარე ქონებას, ხოლო დავის საგანი მდებარეობს ნ.ჟ---იას ქ#6-ში. მოსარჩელის მიერ ქონების მიკუთვნების შესახებ სარჩელის აღძვრამდე სადავო ბინა 6 თვით ადრე გასხვისდა, რასაც მოწმობს 2004 წლის 14 მაისის ხელშერულება. ამ დროისათვის ქონებას ასხვისებდნენ შპს „ო-----ი“ და სს „ს-----ი“ სამმხრივი ხელშეკრულებების საფუძველზე, ერთადერთი ვალდებულება, რაც ამხანაგობის თავმჯდომარეს გააჩნდა, იყო ბინების ოფიციალური გადაფორმება იმ პირებისათვის, რომლებსაც ხელშეკრულება დადებული ჰქონდათ გამსხვისებლებთან. მოპასუხის განმარტებით, მას არავითარი მართლსაწინააღმდეგო, ზიანის მომტანი ქმედება არ ჩაუდენია, რაც შეეხება კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებას, ის თავიდანვე აღუსრულებადი იყო;

2.6. თ----- მ-----ემ შესაგებელში ხაზი გაუსვა იმ გარემოებასაც, რომ არ წარმოადგენდა უკვე განხილული დავის სუბიექტს და კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება მასზე გავლენას ვერ იქონიებდა, ამასთან, ამხანაგობის დამფუძნებელი იყო ოთხი პირი: გ----- ც-----, ვ----- გ-----, რ----- ბ-----ი და თ----- ქ-----, რომლებიც აღიარებენ 1990 წელს ჩამოყალიბებული ამხანაგობის პირობებს, ხოლო ხელშეკრულების დანარჩენი მონაწილეები ამხანაგობის რიგით წევრებს წარმოადგენენ. გარდა იმისა, რომ კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება არ შეეხება მოპასუხეს, მისთვის უცნობია ამხანაგობის კონკრეტული ვალდებულების არსებობა მოსარჩელის მიმართ, მან უძრავი ქონება შეიძინა შპს „ო-----სა“ და სს „ს-----თან“

გაფორმებული სამმხრივი ხელშეკრულების საფუძველზე და არავითარი სამართლებრივი კავშირი მოსარჩელესთან არ გააჩნია. გ.დ-----იას არ წარუდგენია მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა ამხანაგობასთან ხელშეკრულების გაფორმების ფაქტს, ასევე არ არის წარმოდგენილი გ.დ-----იასათვის გადაწყვეტილებით მიკუთვნებული ბინის დაყადაღების დამადასტურებელი მტკიცებულებები, რადგანაც ყადაღადადებული ქონების გასხვისება შეუძლებელია, ამასთანავე, მოპასუხე არ დაეთანხმა ზიანის ოდენობას.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 17 ივლისის გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა, მოპასუხეებს: გ----- ც---ეს, მ--- ს-----ს, თ---- მ-----ეს, ნ----- ნ---ეს, გ----- ფ-----ას, რ----- ბ-----ს, გ----- ფ-----აიას, ვ----- გ-----ეს, თ----- ბ-----ს, ე----- ნ-----ს, ი---- ნ-----ს, დ--- ქ---იას, თ---- ქ-----ეს, ი---- ს-----ეს, ლ--- ბ---იას, ლ-- ჭ-----ს, შ---- მ-----ესა და ნ--- მ-----ეს გ----- დ-----იას სასარგებლოდ სოლიდარულად დაეკისრათ 156 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარის, ადვოკატის მომსახურების ხარჯის _ 1 000 აშშ დოლარისა და აუდიტის მომსახურების ხარჯის _ 200 ლარის გადახდა.

4. აპელანტების მოთხოვნა:

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს რ----- ბ-----მა, მ--- ს-----მა, თ----- ბ-----მა, გ----- ფ-----ამ, ვ----- გ-----ემ, ნ----- ნ---ემ, გ----- ფ-----აიამ, ე----- ნ-----მა, თ---- ქ-----ემ და დ--- ქ---იამ, მოითხოვეს მისი გაუქმება და სარჩელის უარყოფა.

5. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების/დამატებითი გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილები:

5.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 16 თებერვლის გადაწყვეტილებით რ----- ბ-----ის, ვ----- გ-----ისა და თ---- ქ-----ის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა, მ--- ს-----ის, თ----- ბ-----ის, გ----- ფ-----ას, ნ----- ნ---ის, გ----- ფ-----აიას, ე----- ნ-----ისა და დ--- ქ---იას სააპელაციო საჩივრები დაკმაყოფილდა, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 17 ივლისის გადაწყვეტილების შეცვლით მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც გ----- დ-----იას სარჩელი მ--- ს-----ის, თ----- ბ-----ის, გ----- ფ-----ას, ნ----- ნ---ის, გ----- ფ-----აიას, ე----- ნ-----ისა და დ--- ქ---იას მიმართ არ დაკმაყოფილდა, დანარჩენ ნაწილში

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად;

5.2. ამავე სასამართლოს 2017 წლის 23 მარტის დამატებითი გადაწყვეტილებით გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2010 წლის 30 ნოემბრის განჩინებით გამოყენებული სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება, რომლითაც ყადაღა დაედო მ--- ს-----ის, თ----- ბ-----ის, გ----- ფ-----ას, გ----- ფ-----აიას, ე----- ნ-----ისა და ზ----- ქ-----იას უძრავ ქონებას, ასევე, გაუქმდა პირველი ინსტანციის სასამართლოს 2011 წლის 3 ივნისის განჩინებით გამოყენებული სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება, რომლითაც ნ----- ნ-----ეს აკრძალა კუთვნილი უძრავი ქონების მიმართ რაიმე სახის იურიდიული ქმედების შესრულება.

6. კასატორების მოთხოვნა:

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა გ----- დ-----იამ, მოითხოვა მისი ნაწილობრივ (სარეზოლუციო ნაწილის მე-2, მე-3, მე-4 და მე-6 პუნქტები), ასევე, დამატებითი გადაწყვეტილების გაუქმება და სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების ძალაში დატოვება გადაწყვეტილების აღსრულებამდე. ამავე გადაწყვეტილებაზე საკასაციო საჩივრები წარადგინეს რ----- ბ-----მა, ვ----- გ-----ემ და თ----- ქ-----ემ, მოითხოვეს მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით მათ მიმართ სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასაბუთებულობა, საკასაციო საჩივრების საფუძვლები და მიიჩნევს, რომ ისინი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების ფაქტობრივი და სამართლებრივი დასაბუთება:

1.1. საკასაციო განაცხადების მოცულობა და საკასაციო განხილვის ფარგლები (კასატორთა პრეტენზიები):

საკასაციო საჩივრების ფარგლებში პალატის შეფასების საგანს წარმოადგენს ერთობლივი საქმიანობის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მოთხოვნის დარღვევის გამო ამხანაგობის სახელით პასუხისმგებელ პირთა წრის განსაზღვრა და დელიქტური ვალდებულების წინაპირობების არსებობა, ასევე, სარჩელის უარყოფის ნაწილში უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების კანონიერება. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 404-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან

გამომდინარე (საკასაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას საკასაციო საჩივრის ფარგლებში. საკასაციო სასამართლოს არ შეუძლია, თავისი ინიციატივით შეამოწმოს საპროცესო დარღვევები, გარდა 396-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტში მითითებული ფაქტებისა), გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერებას პალატა სწორედ კასატორთა პრეტენზიების ფარგლებში შეამოწმებს.

1.2. გ.დ-----იას საკასაციო საჩივრის შესწავლით ირკვევა, რომ მხარე არ ეთანხმება დელიქტიდან გამომდინარე პასუხისმგებელ პირთა წრეს და პრეტენზიას აცხადებს შემდეგზე:

1.2.1. სააპელაციო პალატამ ფაქტობრივად დაადგინა, რომ ამავე სასამართლოს 2008 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილებას წინამდებარე დავის მიმართ გააჩნდა პრეიუდიციული ძალა და გ----- ც----ე, როგორც ამხანაგობის თავმჯდომარე წარმომადგენდა ამხანაგობის წევრთა საპროცესო წარმომადგენელს, გადაწყვეტილება შესულია კანონიერ ძალაში და სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 422-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, საქმის წარმოების განახლება არც ერთ პირს არ უთხოვია, თუმცა, მიუხედავად საკითხის სწორად გადაწყვეტისა, სასამართლო არათანმიმდევრულია გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში, კერძოდ, კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება არ არის მიმართული ფიზიკური პირის – გ----- ც----ის წინააღმდეგ, შესაბამისად, გაურკვეველია მისი ძალა რატომ არ ვრცელდება ამხანაგობის წევრების მიმართ, რადგანაც გადაწყვეტილებით დადგენილ ფაქტებს მტკიცება აღარ ესაჭიროება. გარდა ზეპირი განმარტებისა, მოპასუხეებს რაიმე მტკიცებულება, რომ ამხანაგობის წევრები არ არიან და ფართები საკუთრებაში ნარდობის ხელშეკრულების საფუძველზე მიიღეს, სასამართლოში არ წარუდგენიათ. ასეთივე პერსპექტივით პრეიუდიციული ძალა უნდა მინიჭებოდა 2013 წლის 30 ივლისის გადაწყვეტილებას, რომელიც დადგენილი წესით არ გასაჩივრებულა და ამხანაგობის მიმართ შევიდა კანონიერ ძალაში;

1.2.2. სასამართლომ არასწორად აღნიშნა, თითქოს სარჩელით არ ირკვევა მოთხოვნის საფუძველი და საგანი. საქმის მასალებით დგინდება, რომ სარჩელით მოთხოვნილი ზიანის ანაზღაურება გამომდინარეობს სწორედ 2008 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილებით ამხანაგობასა და გ.დ-----იას შორის დადასტურებული ნარდობის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ბინის გადაცემის შეუძლებლობიდან, ეს გარემოება ნათლად იკითხება სარჩელიდან, სასამართლო კი, გაურკვევლად აღნიშნავს, თითქოს მხარის მოთხოვნა ეფუძნება მხოლოდ 2003 წლის 22 აპრილის სანოტარო აქტსა და ამხანაგობის წევრთა 2004

წლის 16 აგვისტოს კრების #7 ოქმს. როგორც მხარის ახსნა-განმარტებით, ისე – საქმის მასალებით დგინდება ამხანაგობის შემადგენლობა (წევრთა სია), სასამართლომაც სწორედ #7 ოქმით იხელმძღვანელა, როდესაც დაადგინა ამხანაგობის წევრებზე ბინის გადაცემა და ქონების საკუთრებად რეგისტრაცია, თუმცა, როდესაც საკითხი წევრთა პასუხისმგებლობას შეეხო, სასამართლომ ეს პირები აღარ მიიჩნია ამხანაგობის წევრებად. გაუმართლებელია სააპელაციო პალატის შეფასებები პასუხისმგებელ პირთა შესახებ, რადგანაც 1990 წლიდან ამხანაგობას ფაქტიურად არ აქვს ყველა წევრის სია, ახალი სამოქალაქო კოდექსის ამოქმედებიდან დღემდე გასული დროის გათვალისწინებით, რამდენიმე ათეული წევრისგან შემდგარი ამხანაგობიდან მხოლოდ ოთხი ფიზიკური პირის მიერ 2004 წლის 7 აგვისტოს სანოტარო წესით დამოწმებულ ხელშეკრულებას არ შეიძლება ეწოდოს ამხანაგობა, რადგანაც ის საჯარო რეესტრში არ დარეგისტრირებულა, არ დათანხმებია ამ შეთანხმებას ყველა წევრი, თუნდაც ის პირები, რომლებიც მოხსენიებული არიან 2003 წლის 22 აპრილის სანოტარო აქტში, შესაბამისად, რა ნიშნით გამოყო სასამართლომ პასუხისმგებელი პირები, გაურკვეველია. საქმეში წარმოდგენილია ე.წ ამხანაგობის წესდების დამოწმებული ნოტარიუსის მიერ წესდების დამოწმების წინა დღეს დადასტურებული ამხანაგობის კრების ოქმი, სადაც არა ოთხი, არამედ, ათეულობით პირია ამხანაგობის წევრად მოხსენიებული, ასეთ ვითარებაში, სასამართლოს უნდა ემსჯელა გარიგების სამართლებრივ ბუნებაზე და მისგან წარმოშობილ შედეგებზე. სააპელაციო პალატამ პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლებული პირების ამხანაგობის წევრობა გამორიცხა მხოლოდ საკუთარ ვარაუდებზე დაყრდნობით, იმგვარად, რომ ეს ფაქტი არც მოპასუხეებს მიუთითებიათ და არც შესაბამისი მტკიცებულებები წარუდგენიათ, მოსარჩელის მიერ საქმეზე დართული ოქმები კი, მიიჩნია არასაკმარისად, ამგვარი მიდგომა არ გამომდინარეობს სამოქალაქო კოდექსის 930-ე მუხლის დისპოზიციიდან, ხოლო სასამართლოს ქმედება არღვევს შეჯიბრებითობის პრინციპს;

1.2.3. სასამართლომ შეფასების გარეშე დატოვა საქმეში წარმოდგენილი შპს „ო----სა“ და სს „ს-----ს“ შორის დადებული ხელშეკრულების პირობები, რომლის თანახმადაც, ყველა პირი, ვინც შეიტანდა შესატანს, ხდებოდა ამხანაგობის წევრი, ასევე შეფასების გარეშეა დატოვებული ის კრების ოქმები, რომლებიც შედგენილია 2004 წლის 17 აგვისტოს სანოტარო აქტის შემდგომ (ერთობლივი საქმიანობის წესდება) და პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლებული პირები მოხსენიებული არიან ამხანაგობის წევრებად (01.08.2007წ. #15 ოქმი, #17 ოქმი, 2008 წლის 22 სექტემბრის #18 ოქმი);

1.3. რ.ბ-----ის საკასაციო საჩივრის თანახმად:

1.3.1. გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დაუსაბუთებელია, არ გამომდინარეობს საქმის მასალების ანალიზიდან, რადგანაც თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2014 წლის 30 სექტემბრის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების თანახმად, ამხანაგობა „ვ-----ი 90/66“ დაფუძნდა თბილისის, მთაწმინდის რაიონის აღმასკომის 1990 წლის 10 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით და მასში გაწევრიანებული იყო 14 ფიზიკური პირი, გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით კი, ამხანაგობის დამფუძნებელ წევრად მოხსენებულია ოთხი პირი, მათ შორის – კასატორი. ვალდებულების შესრულებაზე პასუხისმგებელი პირების განსაზღვრისას სასამართლომ არასწორად განმარტა სამოქალაქო კოდექსის 937-ე და 940-ე მუხლები. ამხანაგობის ე.წ „დამფუძნებელი წევრი“ პირობითი ცნებაა და გულისხმობს ამხანაგობის მონაწილეს. 2003 წლის 15 მაისს ამხანაგობა „ვ-----ი 90-66-ს“, შპს „ო-----სა“ და სს „ს-----ს“ შორის გაფორმდა ხელშეკრულება მშენებლობის წარმოების შესახებ და ამ შეთანხმებით ამხანაგობის სახელით მესამე პირთა წინაშე ვალდებულებები იკისრა ამხანაგობის თავმჯდომარემ, ანუ იმ თოთხმეტმა პირმა, რომლებმაც თავდაპირველად შექმნეს ამხანაგობა, ამხანაგობის წვრთა შორის განხორციელდა გარკვეული ცვლილებები და საბოლოოდ მონაწილეთა ვინაობა განისაზღვრა 2004 წლის 16 აგვისტოს ოქმით, რომელშიც მოხსენიებული ყველა პირი წოდებულია დამფუძნებლად, შესაბამისად, მათ იკისრეს 2003 წლის 15 მაისის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებებიც. 2004 წლის 17 აგვისტომდე არსებული ამხანაგობა არ გაუქმებულა, ხელშეკრულება არ მოშლილა, 2004 წლის 17 აგვისტოს დაფუძნებულ ახალ ამხანაგობას არავითარი ძალა მოსარჩელესთან მიმართებაში არ აქვს, შესაბამისად, პასუხისმგებლობაც ყველა მონაწილეზე თანაბრად უნდა გადანაწილდეს. სასამართლომ არასწორად მიანიჭა მტკიცებულებითი ძალა 2004 წლის 18 აგვისტოს ოქმს, რადგანაც საქმეში წარმოდგენილი იმ ოქმის თანახმად, რომლის მიღებასაც ამხანაგობის ყველა წევრი ესწრებოდა, დასტურდება, რომ რ.ბ-----ი ამხანაგობის საქმიანობაში ფორმალურადაც არ მონაწილეობს. სასამართლომ არასრულად შეაფასა 2004 წლის 18 აგვისტოს ოქმი, რადგანაც, თუ პასუხისმგებლობის განმსაზღვრელ მტკიცებულებად ეს დოკუმენტი იქნებოდა მიჩნეული, მაშინ პასუხისმგებლობა „საინიციატივი ჯგუფს“ (თავმჯდომარე: გ----- გ-----, დამფუძნებელი – ვ----- გ-----, შპს „ო-----ის“ დირექტორი თემურ მანჯგალაძე) უნდა დაკისრებოდა და არა კასატორს;

1.3.2. საქმეში წარმოდგენილ 2008 წლის კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებას სასამართლომ არასწორად მიანიჭა პრეიუდიციული

მნიშვნელობა. სასამართლოს არ უმსჯელია კასატორისათვის საიდან უნდა ყოფილიყო ცნობილი 2001 წელს გ.დ-----ის მიერ ამხანაგობის თავმჯდომარისათვის თანხის გადაცემის შესახებ, რომლის პასუხადაც, 2003 წლის 22 აპრილს თავმჯდომარემ სანოტარო წესით დაამოწმა საკუთარი ვალდებულების არსებობა ამხანაგობის მიმართ და დაადასტურა იმ მოქალაქეთა სია, რომელთაც უნდა მიეღოთ ფართები მშენებარე სახლში, კასატორს მოსარჩელის მიმართ ვალდებულება არ უკისრია არც ფიზიკური პირის და არც ამხანაგობის წევრის სტატუსით, ამჯერად კი, მას ეკისრება პასუხისმგებლობა საკუთარი ქონებით სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების საფუძველზე. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ამხანაგობის თავმჯდომარე წევრებს წარმოადგენდა საქმის განხილვისას, თუმცა, არ გაითვალისწინა სამოქალაქო კოდექსის 934-ე მუხლის დებულება წევრთა მიერ ამხანაგობის საქმიანობის ერთობლივად გაძღოლის შესახებ, ასევე ის, რომ ამხანაგობის თავმჯდომარეს – გ.ც----ეს კანონით გათვალისწინებული თანხმობა წარმომადგენლობაზე კასატორის მხრიდან არ ჰქონია მიცემული.

1.4. ვ.გ-----ის საკასაციო საჩივრის თანახმად:

1.4.1. სააპელაციო სასამართლომ არასწორად შეაფასა 2008 წლის 16 ივნისის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება და 2001 წლის 16 სექტემბრის ხელშეკრულება, კერძოდ, გადაწყვეტილებით ვალდებულების შესრულება დაეკისრა ამხანაგობას და არა მის რომელიმე წევრს, შესაბამისად, ვ.გ-----ის მიმართ მას სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 106-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტით დადგენილი ძალა არ გააჩნია, რის გამოც, კასატორს აქვს შედავების უფლება. თავად გადაწყვეტილება ეფუძნება 2001 წლის 16 სექტემბრის ხელშეკრულებას, რომლის თანახმადაც ხელშეკრულების გაფორმებიდან ერთი თვის ვადაში გ.დ-----ი უნდა გაწევრიანებულიყო ამხანაგობაში, რაც არ მომხდარა, თუკი ეს ხელშეკრულება ნამდვილი იყო, ამ ვალდებულების შესრულების შემთხვევაში, ამხანაგობისათვის ცნობილი გახდებოდა გ.დ-----ის არსებობის შესახებ, გარდა ამისა, ამხანაგობის წევრებმა სადავო გახადეს ამავე ხელშეკრულებით განსაზღვრული 20 000 აშშ დოლარის მოსარჩელის მიერ გადახდის ფაქტი, რადგანაც ამგვარი გარემოება საქმის მასალებით არ დასტურდება. 2003 წლის 22 აპრილის ოქმი, რომელშიც ფართის მიმღები პირები არიან დასახელებული, მოსარჩელე არ იძებნება, ხელშეკრულების თანახმად კი, გ.დ-----ის ფართის მიღებამდე დამატებით უნდა გადაეხადა 5 000 აშშ დოლარი, რაც ასევე არ დგინდება. ამ ფონზე კი, სააპელაციო სასამართლომ ამხანაგობის წევრ ფიზიკურ პირებს დააკისრა ბინის სრული ღირებულების გადახდა

მოსარჩელისათვის ზიანის მიყენების მოტივით, რომელშიც მათ ბრალი არ მიუძღვით. თუკი მოსარჩელემ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული თანხა მართლაც გადაუხადა ამხანაგობის იმდროინდელ თავმჯდომარეს, მაშინ სწორედ მას უნდა მოსთხოვოს ვალდებულების შესრულება. ამ მხრივ მნიშვნელოვანია ის გარემოება, რომ 2001 წელს, მოსარჩელესთან ხელშეკრულების დადების დროს თავმჯდომარეს არ შეეძლო ხელშეკრულების ერთპიროვნულად დადება, რადგანაც მას უნდა დათანხმებოდა ამხანაგობის ყველა წევრი, თანახმად სამოქალაქო კოდექსის 934-ე მუხლისა. ამავე კოდექსის 931-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ერთობლივი საქმიანობის ხელშეკრულება შეიძლება დადებულიყო, როგორც წერილობით, ისე – ზეპირად. 2001 წლის 16 სექტემბრისათვის ამხანაგობის წერილობით ხელშეკრულება არ არსებობდა, აღნიშნული მხოლოდ 2004 წლის 17 აგვისტოს გაფორმდა, თუმცა, არც ამ ხელშეკრულებით იყო თავმჯდომარე უფლებამოსილი, ერთპიროვნულად მოეწერა ხელი ხელშეკრულებაზე. ამდენად, მოსარჩელესთან 2001 წელს გაფორმებული ხელშეკრულება იურიდიული ძალის არმქონეა;

1.4.2. საპელაციო სასამართლომ არასწორად დაადგინა ვალდებულების შეუსრულებლობაზე პასუხისმგებელი პირების ვინაობა და არასწორად მიიჩნია ვალდებულ პირად კასატორი. ამ საკითხის გადაწყვეტისათვის სასამართლოს უნდა ეხელმძღვანელა საქმეში არსებული 2003 წლის 21 სექტემბრის სანოტარო წესით დადასტურებული ოქმით, რომელშიც გადმოცემულია ამხანაგობის კრედიტორთა სია, სადაც გ----- დ-----ია არ არის მოხსენიებული. სარჩელის უსაფუძვლობა დადასტურდა შეკითხვების ეტაპზე, როდესაც ამხანაგობაში მოსარჩელის გაწევრიანებაზე უარის საფუძვლად მხარემ უპასუხა, რომ ეს საჭიროდ არ მიიჩნია. გ.დ-----იამ დაადასტურა, რომ ამხანაგობაში გაწევრიანება მას წერილობით არ მოუთხოვია. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილიდან გამომდინარე კი, მისი მხოლოდ სიტყვიერი განმარტებები არ ექვემდებარება სასამართლოს მხრიდან გაზიარებას, ხოლო ომარ გაბელიამ (ამხანაგობის ყოფილი თავმჯდომარე) აბსურდული პასუხები გასცა დასმულ შეკითხვებს. სასამართლო ზიანის ანაზღაურების საკითხზე მსჯელობისას უნდა დაყრდნობოდა საქმეში წარმოდგენილ 2003 წლის 15 მაისის შეთანხმებას, რომლის თანახმადაც მშენებლობის გაგრძელება იკისრეს სს „ს-----მა“ და შპს „ო-----მა“, ამავე ხელშეკრულებით განისაზღვრა ამხანაგობის წევრებისათვის გადასაცემი ფართი და დარჩენილი ფართის გასხვისების წესი. ამხანაგობისათვის ცნობილი რომ ყოფილიყო გ.დ-----იას არსებობა, ბუნებრივია, ისიც მიიღებდა ფართს, შესაბამისად, ზიანის ანაზღაურების

შესახებ სარჩელის დაკმაყოფილება გამორიცხულია, ამასთანავე, ამ ტიპის მოთხოვნა გამართლებული იქნებოდა, თუკი მხარე ხელშეკრულებიდან გასვლის მოტივით აღძრავდა სარჩელს თანახმად სამოქალაქო კოდექსის 352-ე და 405-ე მუხლებისა;

1.4.3. ზიანზე პასუხისმგებელ პირად სააპელაციო სასამართლომ არასწორად მიიჩნია ვ.გ-----ე. ამ საკითხზე მსეჯელობისას სასამართლო მცდარად დაეყრდნო 2004 წლის 17 აგვისტოს ხელშეკრულებას მაშინ, როდესაც სადავო ურთიერთობა წარმოიშვა 2001 წლის 16 სექტემბერს, ამ დროის შემდგომ შექმნილ დოკუმენტებზე სასამართლოს არ უნდა ემსჯელა, ხოლო გ.დ-----იას, როგორც მოსარჩელეს, შეჯიბრებითობის ფარგლებში, რადგანაც არ წარუდგენია 2001 წლის მდგომარეობით ამხანაგობის წევრთა სია, სარჩელი არ უნდა დაეკმაყოფილებინა;

1.5. თ.ქ-----ის საკასაციო საჩივრის თანახმად:

1.5.1. სააპელაციო სასამართლომ არ იმსჯელა სააპელაციო საჩივრის მთავარ საფუძველად მითითებულ გარემოებაზე – კასატორს, როგორც ფიზიკურ პირს მიუძღოდა თუ არა ბრალი ზიანის დადგომაში. ნაცვლად ამისა, სასამართლომ იმსჯელა მხოლოდ იმ საკითხზე, თუ ვინ წარმოადგენდა ამხანაგობის წევრს და სს „ს-----თან“ და მშენებელ კომპანიასთან დადებული ხელშეკრულების გვერდის ავლით (ამ დოკუმენტით ირკვევა, რომ მშენებლობის ვალდებულება სწორედ ბანკმა და მშენებელმა იკისრეს და არა ამხანაგობამ, ამავე დოკუმენტით განისაზღვრა ბინების განაწილების წესი ამხანაგების წევრებს შორის, ხოლო დარჩენილი ფართი წარმოადგენდა მშენებლების საკუთრებას, რომელიც ფორმალურად აღირიცხა ამხანაგობაზე), მხოლოდ 2004 წლის ხელშეკრულების მცდარი შეფასებით გამოიტანა არასწორი დასკვნები. ამხანაგობის წევრობის საკითხი თ.ქ-----ის სააპელაციო საჩივრის საფუძველს არ წარმოადგენდა, შესაბამისად, ამ ნაწილში პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება შესული იყო კანონიერ ძალაში, ხოლო სააპელაციო სასამართლომ განახორციელა მისი რევიზია. სხდომაზე არაერთხელ განიმარტა, რომ გ.დ-----იასა და ო.გაბელიას შორის ხელშეკრულება დაიდო 2001 წელს, როდესაც კასატორი ამხანაგობის წევრი ჯერ კიდევ არ იყო, შესაბამისად, ის ვერც ზიანის ანაზღაურებაზე პასუხისმგებელ პირად იქნება მიჩნეული, მან ამხანაგობის წევრის სტატუსი 2003 წელს, მესამე პირისაგან ბინის შეძენის შემდგომ მოიპოვა, არის ქონების კეთილსინდისიერი შემძენი, რომლის შენაძენსაც წარმოადგენდა ქონება და არა ვალდებულებები, ქონება კასატორმა გაასხვისა 2008 წელს, შესაბამისად, თუკი მასზე, როგორც ბინის შემძენზე გადავიდა წინა მესაკუთრის ვალდებულებები, მაშინ ეს ვალდებულებები ასევე უნდა გადასულიყო ახალ შემძენზე.

სასამართლოს ამ საკითხზე არ უმსჯელია, რითაც დაარღვია მესაკუთრის უფლებები, ყადაღა დაადო მის კუთვნილ ბინას, რომელიც არა სადავო, არამედ – სხვა მისამართზე მდებარეობს. 2004 წლის 17 აგვისტოს ხელშეკრულება წარმოადგენს იურიდიული ძალის არმქონე დოკუმენტს, რადგანაც მას ამხანაგობის ყველა წევრმა არ მოაწერა ხელი, ეს გარემოება საქმეში არსებული ოქმებითაც დასტურდება;

1.5.2. სააპელაციო სასამართლოს დასკვნები წინააღმდეგობრივია, რამდენადაც, ერთი მხრივ, სასამართლო 2004 წლის შეთანხმებას ემყარება პასუხისმგებელ პირთა განსასაზღვრად, ხოლო, მეორე მხრივ, ადგენს, რომ ამხანაგობა ჩამოყალიბდა 1990 წელს. საქმეში წარმოდგენილია 1990 წლის 10 ოქტომბრის გადაწყვეტილება, სადაც მითითებულია ამხანაგობის წევრთა ვინაობა, ამხანაგობის მიზანი და მისი მიღწევის წესი, შესაბამისად, 2001 წლის ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების შესრულებაზე პასუხისმგებლობაც ამ პირებს უნდა დაკისრებოდეთ. რაიმე შეთანხმება ვალის გადაკისრების თაობაზე არც 2003 წელს და არც 2004 წელს არ მომხდარა, ხოლო, სასამართლოს დასკვნით, პირს ეკისრება პასუხისმგებლობა ამხანაგობაში მისი წევრობის დროს წარმოშობილ ვალდებულებებზე. სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, მოცემული დავის სუბიექტები გ.დ-----ია და ამხანაგობა არიან, რაც არასწორია, რადგანაც ამხანაგობის მიმართ დავა დასრულებულია, ხოლო სასამართლო 2008 წლის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით ცდილობს, პასუხისმგებლობა გადააკისროს ფიზიკურ პირებს, ამ ნაწილში სასამართლომ არასწორად გამოიყენა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 106-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტი, კასატორი 2008 წლის გადაწყვეტილების მხარეს არ წარმოადგენს.

2. ქვემდგომი სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები და მათი სავალდებულობა წინამდებარე განჩინების მიმართ:

საკასაციო სასამართლოს წინამდებარე განჩინების მიმართ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული (*სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება)*) სავალდებულო ძალა გააჩნიათ სააპელაციო პალატის მიერ დადგენილ იმ ფაქტობრივ გარემოებებს, რომელთა წინააღმდეგაც კასატორებს არ მიუთითებიათ პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც შესაძლოა დაშვებული იყო საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და

განმარტება, კერძოდ:

2.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2008 წლის 16 ივნისის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებისა და 2001 წლის 16 სექტემბერს ამხანაგობა „ვ-----ი 66/90-სა“ და გ----- დ-----იას შორის დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე ამხანაგობას გ----- დ-----იას მიმართ 2003 წლიდან გააჩნდა ქ.თბილისში, კ-----ის ქ#66-ში (ამჟამად ქ---იას ქუჩა) მდებარე საცხოვრებელი სახლის მე-5 სართულზე არსებული 163 კვ.მ ფართის ოთხოთახიანი ბინისა და პირველ სართულზე არსებული ავტოსადგომის საკუთრებაში გადაცემის ვალდებულება;

2.2. კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების მხარეებს, ერთი მხრივ, გ----- დ-----ი (მოსარჩელე) და, მეორე მხრივ, იბა „ვ-----ი 66/90“ წარმოადგენენ. მოცემული დავის მხარეები კი, ერთი მხრივ, გ----- დ-----ი (მოსარჩელე) და, მეორე მხრივ, იბა „ვ-----ი 90/66-ია“, წარმოდგენილი მისი წევრებით (2001 წლის 16 სექტემბრის ხელშეკრულების და კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების მხარეს წარმოადგენდა იბა „ვ-----ი 66/90“ და არა იბა „ვ-----ი 90/66“, თუმცა, ორივე საქმის ფაქტობრივი გარემოებების იდენტიურობით, 2001 წლის 16 სექტემბრის ხელშეკრულებაზე დასმულ ბეჭედზე დატანილი წარწერით - იბა „ვ-----ი 90/66“ და იმით, რომ იბა „ვ-----ი 66/90-ს“ სასამართლოში წარმოადგენდა ამხანაგობის თავმჯდომარე გ----- ც-----, რომელიც დღემდე ამხანაგობის თავმჯდომარეა, ხოლო, ამხანაგობა სახელწოდებით - იბა „ვ-----ი 66/90“ ბუნებაში არ არსებობს, დასტურდება, რომ იბა „ვ-----ი 66/90“ არის იგივე იბა „ვ-----ი 90/66“). დასრულებულ დავაში ამხანაგობას, შესაბამისად, მის წევრებს წარმოადგენდა იბა „ვ-----ი 90/66-ის“ თავმჯდომარე გ----- ც-----. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2008 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა, იმ საფუძველით, რომ მოპასუხე მხარეები მიწვეული არ ყოფილან საქმის განხილვაზე, აპელანტებს არ მოუთხოვიათ (სსსკ-ის 422.1 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტი) და იგი კვლავ კანონიერ ძალაშია;

2.3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2008 წლის 16 ივნისის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება ვერ აღსრულდა იმ მიზეზით, რომ გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების ეტაპზე ამხანაგობას თავისუფალი ფართი საკუთრებაში არ აღმოაჩნდა;

2.4. ერთობლივი საქმიანობის (ამხანაგობის) შესახებ 2004 წლის 17 აგვისტოს ხელშეკრულების თანახმად, გ----- ც-----ემ, ვ----- გ-----ემ, რ----- ბ-----მა და თ----- ქ-----ემ (დამფუძნებელი წევრები) აღიარეს, რომ ქ. თბილისში, მთაწმინდის რაიონში, სახალხო დეპუტატთა აღმასრულებელი კომიტეტის 1990 წლის 10 ოქტომბრის #3119 გადაწყვეტილებით ჩამოყალიბებულ იქნა ინდივიდუალურ მენაშენეთა ამხანაგობა „ვ-----ი 90/66“ კ-----ის ქ#66-ში. სამოქალაქო კოდექსის

ამოქმედების შემდეგ ამხანაგობის წევრებმა ურთიერთობა მოაწესრიგეს წერილობითი ხელშეკრულებით, რომლითაც განისაზღვრა ამხანაგობისა და მისი თითოეული წევრის უფლებები, მოვალეობები და გარანტიები. მხარეები შეთანხმდნენ, რომ ერთობლივი საქმიანობის მიზანს წარმოადგენდა ქ.თბილისში, კ-----ის ქუჩა #66-ში (ამჟამად ნ. ჟ---იას ქ#6) მდებარე საცხოვრებელი სახლის მიერ ფაქტიურად დაკავებული 2225,0 კვ.მ მიწის ნაკვეთზე მრავალსართულიანი, მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობა და მშენებლობის დასრულების შემდეგ ამ შენობის, როგორც ამხანაგობის წევრთა წილობრივი თანასაკუთრების მფლობელობა, სარგებლობა და განკარგვა. ამხანაგობის წევრები იყოფიან ორ ჯგუფად: „დამფუძნებელი წევრები“ და „ჩვეულებრივი წევრები“. დამფუძნებელი წევრები პასუხისმგებელი არიან ამხანაგობის ორგანიზაციულ მართვაზე. საქმის მასალებში არ არის წარმოდგენილი რაიმე დოკუმენტი, რითაც განისაზღვრებოდა ამხანაგობის წევრების უფლება-მოვალეობები 2004 წლამდე, ასევე, არ დასტურდება დამფუძნებელი წევრების (გ----- გ---ე, ვ----- გ-----ე, რ----- ბ-----ი და თ---- ქ-----ე) ამხანაგობიდან გასვლის ფაქტი;

2.5. საშემფასებლო ანგარიშით დასტურდება, რომ გ.დ----- იასთვის გადასაცემი ფართის საბაზრო ღირებულება შეადგენს 156 000 აშშ დოლარას. აღნიშნულის საწინააღმდეგო მტკიცებულება საქმეში არ მოიპოვება.

3. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები და სამართლებრივი დასკვნები:

3.1. როგორც უკვე ითქვა, საკასაციო პალატის შეფასების საგანს წარმოადგენს კრედიტორის მეორადი მოთხოვნის ნამდვილობა და ამ მოთხოვნაზე პასუხისმგებელ პირთა წრის განსაზღვრის სისწორე. მეორადი მოთხოვნის წინაპირობების გამოსარკვევად უნდა შეფასდეს თავად მოსარჩელის ინტერესი, ანუ ის, თუ რას უკავშირებს მხარე დარღვეული უფლების აღდგენას. სარჩელის ფაბულის შესწავლიდან გამომდინარე დგინდება, რომ მოსარჩელე უფლებრივ რესტიტუციად სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით დადასტურებული სიკეთის ეკვივალენტური თანხის მიღებას მიიჩნევს, რამდენადაც გადაწყვეტილების აღსრულების შეუძლებლობა მიკუთვნებული ნივთის არარსებობამ განაპირობა, ამასთანავე, თავად სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების შესწავლით დგინდება, რომ გ.დ-----იას გააჩნდა ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მოთხოვნა. ხსენებული ფაქტების სამართლებრივი ანალიზის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო უარყოფს პირველი კასატორის (მოსარჩელე) პოზიციას, რომ ის არა სახელშეკრულებო ვალდებულების

დარღვევით გამოწვეული ზიანის, არამედ, დელიქტით მიყენებული ზიანის ანაზღაურებას მოითხოვს. ამ მხრივ უნდა აღინიშნოს ის გარემოებაც, რომ მართალია, სარჩელში მხარე უთითებდა ამხანაგობის მართლსაწინააღმდეგო ქმედებაზე – გადაწყვეტილების აღსრულების დროისათვის მისი უზრუნველყოფის მიზნით დაყადაღებული ნივთის გასხვისებაზე, თუმცა, ეს ფაქტი ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოს არ დაუდგენია და არც დასაბუთებული პრეტენზიაა ამ კუთხით საკასაციო საჩივარში გადმოცემული, ამასთანავე, ვინაიდან მხარეთა შორის უდავოა, რომ პირველადი მითხოვნის საგანი – თავისუფალი უძრავი ქონება არ არსებობს, მოთხოვნის დამფუძნებელ ნორმას სამოქალაქო კოდექსის 394-ე, 408-ე და 937-ე მუხლების პირველი ნაწილები წარმოადგენს.

3.2. მოთხოვნის დამფუძნებელი ნორმებიდან გამომდინარე, სარჩელის წარმატებულობისათვის პირველ რიგში უნდა შემოწმდეს დაძლია თუ არა მოსარჩელემ მოთხოვნის განმაპირობებელი ფაქტების მითითება (*მითითების ტვირთი*), ამის შემდეგომ უნდა შემოწმდეს მოპასუხეთა შედავების არსებობა და მხარეთა წერილობითი პოზიციების, ასევე, საჭიროების შემთხვევაში, საქმის მომზადების დასრულებამდე გამოთქმული შემავსებელი ფაქტების შეჯერების შედეგად განისაზღვროს მტკიცების საგანი (*გაიმიჯნოს სადავო და უდავო გარემოებები*) და განაწილდეს მასში შემავალი ფაქტების მტკიცების ტვირთი.

3.3. საკასაციო პალატა იზიარებს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნას იმის თაობაზე, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2008 წლის 16 ივნისის კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებას წინამდებარე დავის მიმართ გააჩნია პრეიუდიციული ძალა (*სსსკ-ის 106-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტი*), ამ საკითხის შესაფასებლად ქვემდგომმა სასამართლომ მართებულად მიუთითა იმ ფაქტზე, რომ გადაწყვეტილების სუბიექტებს წარმოადგენდნენ გ.დ-----ია და ამხანაგობა, რომელიც კანონისმიერი წარმომადგენლით – თავმჯდომარით იყო საქმის განხილვაზე წარმოდგენილი (*იხ. სკ-ის 934-ე მუხლის მე-3 და მე-5 ნაწილები*), საპირისპირო გარემოების მტკიცების ტვირთი ეკისრებოდათ ამხანაგობის წევრებს. ამ კუთხით არც ერთი საკასაციო საჩივარი არ შეიცავს შესაბამის დასაბუთებას, ამასთანავე, უდავოა, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2008 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილება არ არის შედავებული კანონით დადგენილი წესით (*იხ. სამოტივაციო ნაწილი პ.პ. 2.2.*) და იგი კვლავ ძალაშია. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო კოდექსის 930-ე მუხლი ადგენს ამხანაგობის ლეგალურ

დეფინიციას და ნორმა იმპერატიულად განსაზღვრავს, რომ ამ ტიპის გაერთიანება არ არის სამართლის დამოუკიდებელი სუბიექტი, ის არ იქმნება კანონით გათვალისწინებული რომელიმე ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმით და არ გააჩნია სამართალსუბიექტობის განმაპირობებელი იმგვარი ნიშნები, როგორიცაა, მაგალითად: უფლებაუნარიანობა, ქმედუნარიანობა, საკუთრების ქონის უნარი და სხვა, არამედ, ამ ტიპის გაერთიანება პირთა ერთობაა, რომელიც იმართება ამხანაგობის წევრების მეშვეობით ერთობლივად ან საამისოდ დავალების სახელშეკრულებო ურთიერთობაში მყოფი პირის მიერ და ემსახურება ხელშეკრულების მიზნის მიღწევას (იხ. სკ-ის 934-ე მუხლი), შესაბამისად, კანონისმიერი დანაწესიდან გამომდინარეობს ამხანაგობიდან ნაწარმოებ სამართლებრივ ურთიერთობაში პირთა სიმრავლე და იმის მიხედვით, ამხანაგობა კრედიტორია თუ მოვალე, სახეზე გვყავს კანონისმიერი სოლიდარული კრედიტორები ან მოვალეები (სკ-ის 455-ე-462-ე; 463-ე-476-ე; 937.1 მუხლები), ამის მიხედვით, სამართლებრივი დავის სუბიექტური ფარგლები, სადაც ამხანაგობა წარმოდგენილი იყო მხოლოდ თავმჯდომარით და დადასტურდა ვალდებულების არსებობა, პირდაპირ შეეხება ამხანაგობის წევრებს, რაც თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2008 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილების პრეიუდიციულობაზე მიუთითებს.

3.4. საკასაციო სასამართლო მიზანშეწონილად მიიჩნევს, იმსჯელოს პრეიუდიციის სამართლებრივ მნიშვნელობაზე: სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 106-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მხარეები თავისუფლდებიან მტკიცებულებათა წარმოდგენისაგან ისეთი ფაქტების დასადასტურებლად, რომლებსაც თუმცა ემყარება მათი მოთხოვნები, თუ შესაგებელი, მაგრამ დამტკიცებას არ საჭიროებენ. ესენია ფაქტები, რომლებიც დადგენილია ერთ სამოქალაქო საქმეზე სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით, თუ სხვა სამოქალაქო საქმეების განხილვისას იგივე მხარეები მონაწილეობენ. დასახელებული ნორმიდან გამომდინარე, ფაქტის პრეიუდიციულობის შემოწმებისას საჭიროა შეფასდეს არა მხოლოდ ფორმალურ-პროცესუალური წინაპირობები (არსებობდეს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება, რომლის სუბიექტებიც სხვა სამოქალაქო საქმეში იღებენ მონაწილეობას), არამედ, პრეიუდიციულობის შემოწმების დროს მნიშვნელობა ენიჭება ასევე ამ გადაწყვეტილებით დადგენილ ფაქტობრივი გარემოების შინაარსს – კერძოდ, კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით დადგენილი ფაქტები უნდა ამართლებდეს ამ გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილს, ანუ განსაზღვრავდეს მხარის მატერიალურ-სამართლებრივ უფლებებსა და ვალდებულებებს, რაც საფუძვლად დაედო

გადაწყვეტილების გამოტანას. გარდა ამისა, უნდა აღინიშნოს, რომ პრეიუდიციული მნიშვნელობის ფაქტები შეუდავებელი ფაქტებია და სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, სხვა დავაში მხედველობაში მიიღოს ამ ფაქტების წინააღმდეგ წარდგენილი შედავება, აღინიშნულს მოწმობს ამავე კოდექსის 266-ე მუხლის დისპოზიცია, რომლის თანახმადაც, გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ მხარეებს, აგრეთვე მათ უფლებამონაცვლეებს არ შეუძლიათ ხელახლა განაცხადონ სასამართლოში იგივე სასარჩელო მოთხოვნები იმავე საფუძველზე, აგრეთვე სადავო გახადონ სხვა პროცესში გადაწყვეტილებით დადგენილი ფაქტები და სამართლებრივი ურთიერთობანი.

3.5. სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების საგანს წარმოადგენდა ამხანაგობის დავალდებულება, გ.დ-----ისათვის საკუთრებაში გადაეცა ხელშეკრულებით განსაზღვრული საცხოვრებელი და არასაცხოვრებელი ფართი, ასევე, აენაზღაურებინა ზიანი. თბილისის სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა ამხანაგობასა და გ.დ-----ის შორის ბინის მშენებლობის შესახებ ხელშეკრულების დადების ფაქტი, რომლის საფუძველზეც მოსარჩელეს უნდა გადასცემოდა კონკრეტული ქონება, დადგინდა ასევე გ.დ-----ის მიერ საზღაურის – 20 000 აშშ დოლარის გადახდა, ხოლო ამხანაგობის მხრიდან ვალდებულების შეუსრულებლობა. გადაწყვეტილებით დადგენილია, რომ ხელშეკრულებით ამხანაგობამ იკისრა ვალდებულება, „აუშენოს და იურიდიულად გადასცეს საკუთრებაში „მყიდველს“ ქ.თბილისში, კ-----ის ქ#66-ში მშენებარე 12-სართულიანი საცხოვრებელი სახლის მე-5 სართულზე ერთი ოთხოთახიანი ბინა საერთო ფართობით 163 კვ.მ და ერთი ავტოსადგომი, განლაგებული პირველ სართულზე“, ამდენად, ხსენებული ფაქტები ამართლებენ ბინის გადაცემის დავალდებულების თაობაზე გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილს და მათ პრეიუდიციული ძალა გააჩნია წინამდებარე დავის მიმართ. ხსენებული შეუდავებელი ფაქტების, ასევე, წინამდებარე საქმეზე დადგენილი ფაქტის სამართლებრივი ანალიზი, რომ გ.დ-----ის ამხანაგობის წევრად მიღება საქმის მასალებით არ დგინდება, იძლევა დასკვნის საფუძველს, რომ მოსარჩელესა და ამხანაგობას შორის წარმოიშვა სამოქალაქო კოდექსის 629-ე მუხლით განსაზღვრული სამართლებრივი ურთიერთობა, რომლის ფარგლებშიც მოსარჩელე წარმოადგენს შემკვეთს, ხოლო მოპასუხე – მენარდეს და ნარდობის სამართლებრივი ურთიერთობიდან გამომდინარე ვალდებულების შესრულებაზე, ასევე, მისი შეუსრულებლობით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურებაზე ვალდებული არის არა რომელიმე კონკრეტული პირი, არამედ – ამხანაგობის ყველა

წევრი.

3.6. როგორც ზემოთ ითქვა (იხ. სამოტივაციო ნაწილის პ.პ. 3.2.), მოსარჩელის მითითების ვალდებულებას წარმოადგენდა მხარეთა შორის სახელშეკრულებო სამართლებრივი ურთიერთობის არსებობა, მოთხოვნის წარმოშობა, მოპასუხის მხრიდან ვალდებულების დარღვევა და ზიანის არსებობა. ამ მხრივ შეიძლება ითქვას, რომ სარჩელი ფორმალური თვალსაზრისით გამართულია, რაც შეეხება მოპასუხეთა შედავებას, საქმის მომზადების დასრულების საკმაოდ ხანგრძლივი დროის მიუხედავად, საქმეში წარმოდგენილი შესაგებლების ანალიზიდან გამომდინარეობს მხოლოდ ის, რომ მხარეები უარყოფენ სამართლებრივი ურთიერთობის არსებობას, მისგან გამომდინარე ვალდებულების დარღვევას და საკუთარ პასუხისმგებლობას ვალდებულების დარღვევით გამოწვეულ ზიანში (იხ. აღწერილობით ნაწილის პ.პ. 2.2.; 2.5.), მხარეთა პოზიციების გათვალისწინებით, შეიძლება ითქვას, რომ მტკიცების საგანში შემავალ გარემოებას წარმოადგენს, როგორც მხარეთა შორის სამართლებრივი ურთიერთობის არსებობა, ისე – ვალდებულების დარღვევით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება (სკ-ის 394.1; 408.1; 937.1), შესაგებლებით შედავებულია ასევე ზიანის მოცულობა. რაც შეეხება მტკიცების ტვირთს, ის ძირითადად მოსარჩელის მხარესაა (სსსკ-ის მე-4 და 102-ე მუხლები), ხოლო, თუ ის წარმატებით გაართმევს თავს საკუთარ საპროცესო მოვალეობას, მოპასუხეების მტკიცების საგანი იქნება მათი მოქმედების მართლზომიერება. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ პრეიდუდიციული მნიშვნელობის მქონე გადაწყვეტილების წარდგენით, რომელიც მოცემულ დავაში ცენტრალური მნიშვნელობის მტკიცებულებაა, მოსარჩელემ თავი გაართვა მასზე დაკისრებულ ვალდებულებას, ასევე, უდავოა, რომ ამხანაგობამ არა თუ ნებაყოფლობით, არამედ – იძულებითი აღსრულების პროცესშიც ვერ უზრუნველყო ვალდებულების შესრულება, რაც თავისთავად გამართლებულს ხდის მოთხოვნას, გარდა ამისა, მოსარჩელის მიერ მისაღები ნივთის საბაზრო ღირებულება დადგენილია საქმეში წარმოდგენილი საშემფასებლო ანგარიშით, რომელიც, მხოლოდ სიტყვიერადაა შედავებული მოპასუხეების მხრიდან იმგვარად, რომ მათ შეჯიბრებითობის ფარგლებში ამ მტკიცებულების გამაქარწყლებელი საპირწონე მტკიცებულება არ წარუდგენიათ. რაც შეეხება პასუხისმგებელ პირთა წრის საკითხს, ამ მხრივ სააპელაციო სასამართლომ სავსებით სწორად იხელმძღვანელა ერთობლივი საქმიანობის (ამხანაგობის) შესახებ 2004 წლის 17 აგვისტოს ხელშეკრულებით, რომლის თანახმადაც, გ----- ც----- ემ, ვ----- გ----- ემ,

რ----- ბ-----მა და თ----- ქ-----ემ (დამფუძნებელი წევრები) აღიარეს, რომ ქ. თბილისში, მთაწმინდის რაიონში, სახალხო დეპუტატთა აღმასრულებელი კომიტეტის 1990 წლის 10 ოქტომბერს #3119 გადაწყვეტილებით ჩამოყალიბებულ იქნა ინდივიდუალურ მენაშენეთა ამხანაგობა „ვ-----ი 90/66“ ვ-----ის ქ#66-ში. ამ ხელშეკრულებით განისაზღვრა წევრთა ნება, რომელიც მიმართული იყო ახალი სამოქალაქო კოდექსის ამოქმედებამდე ჩამოყალიბებული ამხანაგობის მიზნის მიღწევისაკენ. აღნიშნული ხელშეკრულება წარმოადგენს მასზე ხელმომწერთა დეკლარირებულ ნებას, რომელიც ადასტურებს ამხანაგობის წევრობას და ვალდებულების არსებობას, უდავოა ისიც, რომ საქმის მასალებში არ არის წარმოდგენილი რაიმე დოკუმენტი, რითაც განისაზღვრებოდა ამხანაგობის წევრების უფლება-მოვალეობები 2004 წლამდე, ასევე არ დასტურდება დამფუძნებელი წევრების (გ----- გ-----, ვ----- - გ-----, რ----- ბ-----ი და თ----- ქ-----) ამხანაგობიდან გასვლის ფაქტი, შესაბამისად, კასატორთა პრეტენზიები, რომელთა თანახმადაც, ერთ შემთხვევაში ვალდებულ პირთა წრე ყველა მოპასუხით, ხოლო, მეორე შემთხვევაში – გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით მოვალედ დასახელებული პირებისაგან არ შედგება, არ არის საკმარისად დასაბუთებული. უნდა აღინიშნოს ის გარემოება, რომ სამოქალაქო კოდექსის 931-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გამომდინარე, ამხანაგობის ხელშეკრულება ფორმათავისუფალ გარიგებათა კატეგორიას მიეკუთვნება, თუმცა, წერილობითი ხელშეკრულების პირობებში, მისი გაქარწყლება შესაძლებელია მხოლოდ მხარეთა წერილობითი ნების გამოვლენით, რომელიც შინაარსობრივად ძირითადი ხელშეკრულების ნაწილს უნდა წარმოადგენდეს და ქმნიდეს მასთან ეკონომიკურ ერთიანობას. ამ მხრივ სააპელაციო სასამართლომ მართებულად უარყო საქმეში წარმოდგენილი 2003 წლის 22 აპრილის სანოტარო აქტი (მოქალაქეთა სია, ვისაც უნდა მიეღოთ ქონება) და 2004 წლის 16 აგვისტოს #7 ოქმი (ქონების განაწილება), რადგანაც, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, ისინი ამხანაგობის წერილობით ხელშეკრულებას ვერ შეცვლიან და ვერ დადგინდება მასში მოხსენიებულ პირთა ნება, რომ წარმოადგენდნენ ამხანაგობის წევრებს. რაც შეეხება 2004 წლის 17 აგვისტოს ხელშეკრულებას, მისი ნამდვილობა არც საჯარო რეესტრში და არც სხვა ორგანოში რეგისტრაციაზე არ შეიძლება იყოს დამოკიდებული. ამ მტკიცების საპირისპიროდ ვერ გამოდგება ასევე პირველი კასატორის მითითება 2013 წლის 30 ივლისის გადაწყვეტილების იმ ნაწილზე, რომელიც სააპელაციო წესით არ გასაჩივრებულა (მოცემული საქმე პირველი და სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოების მიერ არაერთხელ იქნა განხილული, საქალაქო სასამართლომ

წინამდებარე დავაზე გადაწყვეტილება პირველად 2013 წლის 30 ივლისს გამოიტანა), რადგანაც უდავოა, რომ მოპასუხედ დასახელებულმა იმ პირებმა, რომელთა სააპელაციო საჩივარიც დაკმაყოფილდა, დისპოზიციურობის ფარგლებში განკარგეს აპელაციის უფლება, შესაბამისად, მათ უფლებრივ მდგომარეობაზე გავლენას ვერ იქონიებს იმ პირთა ქმედება, რომლებსაც დადგენილი წესით სააპელაციო საჩივარი არ წარუდგენიათ. ამ განმარტების საპირისპიროდ ვერ იქნება გამოყენებული მათ შორის 2013 წლის 30 ივლისს მიღებული გადაწყვეტილების ფორმალური თავლსაზრისით ნაწილობრივ ძალაში შესვლის ფაქტი (იხ. სსსკ-ის 264-ე მუხლი). აქვე უნდა აღინიშნოს ის გარემოება, რომ 2003 წლის 22 აპრილის სანოტარო აქტსა და 2004 წლის 16 აგვისტოს #7 ოქმში მოხსენიებული პირები, როგორც ქონების მიმღები, არ არის გამორიცხული, მსგავსად გ.დ------იასი, ამხანაგობასთან ყოფილიყვნენ ნარდობის სამართლებრივ ურთიერთობაში, საპირისპიროს მტკიცება ეკისრებოდათ კასატორებს, ამ მხრივ დასაბუთებულ შედავებას არც ერთი საკასაციო საჩივარი არ შეიცავს. რაც შეეხება მხარეთა პოზიციას ამხანაგობას, სს „ს-----სა“ და შპს „ო-----ს“ შორის დადებული ხელშეკრულების თაობაზე, საკასაციო პალატა მას უარყოფს ზემოთ განვითარებული მსჯელობიდან გამომდინარე (იხ. სამოტივაციო ნაწილის პ.პ. 3.4.) და მხედველობაში იღებს კვლავ კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებას, რომლითაც ბინის გადაცემის ვალდებულება დაეკისრა კონკრეტულად ამხანაგობას და არა მშენებელს. კასატორი ვ.ბ-----ი პასუხისმგებელ პირთა განსაზღვრის მიზნით ასევე მიუთითებს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე, რომელიც საქმეში არ მოიპოვება (2008 წლის 16 ივნისის გადაწყვეტილება ამხანაგობის წევრთა ვინაობას არ ადგენს, რაც შეეხება განსახილველი საქმის ფარგლებში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2014 წლის 3 ივნისის განჩინებას, ამ განჩინებით გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 30 ივლისის გადაწყვეტილება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდა იმავე სასამართლოს, შესაბამისად, სააპელაციო პალატას დავა არსებითად არ გადაუწყვეტია, რაც პრეიუდიციის გამოყენებას გამორიცხავს), შესაბამისად, პალატა შეფასების გარეშე ტოვებს ამ პრეტენზიას.

3.7. კასატორთა შედავების წინააღმდეგ, რომელიც მათი ბრალეულობის, ამხანაგობის ხელშეკრულებიდან მიღებული სიკეთის გასხვისებისა და სარჩელის უზრუნველყოფის გამო მესაკუთრის ქონებრივი მდგომარეობის შეზღუდვას შეეხება, პალატა განმარტავს, რომ ამხანაგობის წევრთა სოლიდარული პასუხისმგებლობის პრინციპიდან გამომდინარე, სამოქალაქო კოდექსის 937-ე მუხლის პირველი ნაწილისა და 464-ე მუხლის თანახმად, ვალდებულების დარღვევა ბრალად შეერაცხება ყველა სოლიდარულ მოვალეს მიუხედავად მისი სუბიექტური დამოკიდებულებისა ხელშეკრულების

შეუსრულებლობასთან მიმართებით. სოლიდარული პასუხისმგებლობის დაკისრებას კი, არ გამოირიცხავს ის ფაქტი, გაასხვისა თუ არა მიღებული ბინა ამხანაგობის რომელიმე წევრმა, რადგანაც იმ პირობებშიც კი, თუ მიღწეულია ამხანაგობის მიზანი, ან სხვა საფუძვლით ფორმალურად წყდება ამხანაგობის ხელშეკრულება, იგი შეწყვეტილად მაინც ვერ ჩაითვლება, თუ დაცული არ არის სამოქალაქო კოდექსის 940-ე მუხლის მოთხოვნები, ხსენებული ნორმის მე-2 ნაწილის თანახმად კი, ქონების განაწილებისას უნდა დაიფაროს ერთობლივი საქმიანობის დროს წარმოშობილი ვალები. თუ ქონება საკმარისი არ არის ვალების დასაფარავად, ხელშეკრულების მონაწილეები ვალდებული არიან გაისტუმრონ ვალები თავიანთი წილის შესაბამისად. სწორედ აღნიშნულიდან გამომდინარე, მხარის (თ.ქ-----ის პრეტენზიის ნაწილში) უფლების დარღვევად ვერ იქნება მიჩნეული ის გარემოება, რომ მისი კუთვნილი ქონება გამოყენებულ იქნა სარჩელის უზრუნველყოფის საგნად, რადგანაც დადგინდა, რომ ქონების მესაკუთრე წარმოადგენს ვალდებულების შესრულებაზე პასუხისმგებელ პირს. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საკუთრების სარგებლობის უფლებაში ამგვარი ჩარევა ლეგიტიმურია, რადგანაც მას კანონისმიერი საფუძველი გააჩნია (სსსკ-ის 191-ე მუხლი) და გამართლებულია დემოკრატიულ საზოგადოებაში აუცილებელი საჭიროებით (ემსახურება სამართლიანი სასამართლოს უფლების რეალიზაციას გადაწყვეტილების აღსრულების ხელშეწყობის თვალსაზრისით. იხ. ევროკონვენციის 6.1. მუხლი).

3.8. დამატებით გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით, საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმება არ ექცევა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 261-ე მუხლის პირველი ნაწილის არც ერთ წინაპირობაში, იგი სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 199¹ მუხლით გათვალისწინებული სასამართლოს მხრიდან შესასრულებელი სავალდებულო საპროცესო მოქმედებაა, რომლის ვადით შეზღუდვა გაუმართლებელია (სსსკ-ის 261.2 მუხლი) და გადაწყვეტილების გამოტანისას ამ საკითხზე მსჯელობის არარსებობა შეიძლება გონივრულ ვადაში განახორციელოს სასამართლომ, როგორც საკუთარი ინიციატივით, ისე – მხარის მოთხოვნის საფუძველზე, თუმცა, ხსენებული საპროცესო დარღვევა, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, არაარსებითია. აქვე უნდა აღინიშნოს ის გარემოება, რომ შინაარსობრივად ე.წ დამატებითი გადაწყვეტილება კანონიერია, რადგანაც სააპელაციო პალატამ იმ პირთა ქონებებზე გააუქმა უზრუნველყოფის ღონისძიება, რომელთა მიმართაც სარჩელი წარუმატებლად მიიჩნია, ამგვარი მოქმედება გამომდინარეობს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 199¹ მუხლის მოთხოვნიდან, კერძოდ:

სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შემთხვევაში სასამართლო თავისი გადაწყვეტილებით (განჩინებით) აუქმებს ამ სარჩელთან დაკავშირებით გამოყენებულ უზრუნველყოფის ღონისძიებას.

4. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების პროცესუალურ-სამართლებრივი დასაბუთება:

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლის თანახმად (საკასაციო სასამართლო არ დააკმაყოფილებს საკასაციო საჩივარს, თუ: კანონის მითითებულ დარღვევას არა აქვს ადგილი; სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას საფუძვლად არ უდევს კანონის დარღვევა; სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არსებითად სწორია, მიუხედავად იმისა, რომ გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილი არ შეიცავს შესაბამის დასაბუთებას), საკასაციო სასამართლო უცვლელად ტოვებს გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებას, რადგანაც მიიჩნევს, რომ იგი კანონიერია, დადგენილი ფაქტები სამოქალაქო კოდექსის 394-ე, 408-ე და 937-ე მუხლების პირველი ნაწილებიდან გამომდინარე, იურიდიულად ამართლებენ სასარჩელო მოთხოვნას, ხოლო კასატორებს ამ გადაწყვეტილების წინააღმდეგ არ წარუდგენიათ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე-394-ე მუხლებით განსაზღვრული დასაბუთებული შედაცება.

5. საკასაციო სასამართლოში წარმოდგენილი მტკიცებულებები:

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის პირველი ნაწილი საკასაციო სასამართლოში, რომელიც გადაწყვეტილების კანონიერებას აფასებს მხოლოდ სამართლებრივი თვალსაზრისით საქმეში უკვე წარმოდგენილი მტკიცებულებებისა და მხარეთა პრეტენზიების ფარგლებში, მტკიცებულებათა დამატებით წარდგენას კრძალავს. მოცემულ შემთხვევაში, რ.ბ-----მა დაზუსტებულ საკასაციო საჩივარს დაურთო ინდ.მენაშენეთა ამხანაგობა „ვ-----ი 90/66-ის“ წევრთა კრების #6 ოქმის ასლი. საკასაციო პალატა, ზემოხსენებული ნორმის დისპოზიციიდან გამომდინარე, მიიჩნევს, რომ არ არსებობს ამ მტკიცებულების მიღების წინაპირობა, რის გამოც, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 104-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, უბრუნებს მას კასატორს.

6. სასამართლო ხარჯები:

ვინაიდან წინამდებარე განჩინებით საკასაციო საჩივრები უარყოფილ იქნა, პალატა თვლის, რომ არ ირკვევა პროცესის ხარჯების მხარეთა შორის განაწილების სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლით გათვალისწინებული წინაპირობები, ამასთანავე, კასატორთა მოთხოვნების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის გამო, ამავე კოდექსის 55-ე მუხლის შესაბამისად, გაწეული ხარჯები უნდა დარჩეს სახელმწიფო

ბიუჯეტში.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 55-ე, 104-ე, 199¹, 407-ე, 410-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. გ----- დ-----იას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
2. რ----- ბ-----ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
3. ვ----- გ-----ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
4. თ----- ქ-----ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 16 თებერვლის გადაწყვეტილება და ამავე პალატის 2017 წლის 23 მარტის დამატებითი გადაწყვეტილება დარჩეს უცვლელად.
6. რ----- ბ-----ს დაუბრუნდეს დაზუსტებულ საკასაციო საჩივარზე დართული ინდ.მენაშენეთა ამხანაგობა „ვ-----ი 90/66-ის“ წევრთა კრების #6 ოქმის ასლი 2 (ორი) ფურცლად (ტ. VIII, ს.ფ.50-51).
7. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ბ. ალავიძე

მოსამართლეები:

ე. გასიტაშვილი

პ. ქათამაძე